

KANSAINVÄLINEN
BESTSELLER

"Mahtava."
—Chris Anderson
TED-konferenssin
kuraattori

VARASTA KUIN TAITEILIJA

10 ASIAA JOITA KUKAAN EI KERTONUT LUOVUUDESTA

AUSTIN KLEON

AUSTIN KLEON

VARASTA
KUIN
TAITEILIJA

10 ASIAA JOITA KUKAAN EI KERTONUT LUOVUUDESTA

Suomennos Susanna Hirvikorpi

WSOY · HELSINKI

Englanninkielinen alkuteos

Steal like an artist

10 things nobody told you about being creative

© 2012 by Austin Kleon

Illustrations © 2012 by Austin Kleon

Design by Lidija Tomas

Cover by Austin Kleon

Published by arrangement with

Workman Publishing Company, Inc., New York

Suomenkielinen laitos

© 2019 Werner Söderström Osakeyhtiö

Suomennos Susanna Hirvikorpi

Tekstaus Aino Sutinen

Taitto Taina Leino / Vitale Ay

Sitaatin Shakespearen näytelmästä *Miten haluatte*

on suomentanut Paavo Cajander.

Patti Smithin *Ihan kakaroita* on suomentanut Antti Nylén.

ISBN 978-951-0-44322-4

Painettu EU:ssa

**Boomille –
milloin hän sitten saapuikin**

- ① VARASTA KUIN TAITEILIJAJA... 10
- ② ALOITA ENNEN KUIN TIEDÄT,
KUKA OLET..... 32
- ③ KIRJOITA KIRJA, JONKA
ITSE HALUAT LUKEA..... 50
- ④ KÄYTÄ KÄSIÄSI..... 58
- ⑤ SIVUPROJEKTIT JA
HARRASTUKSET OVAT
TÄRKEITÄ.....70

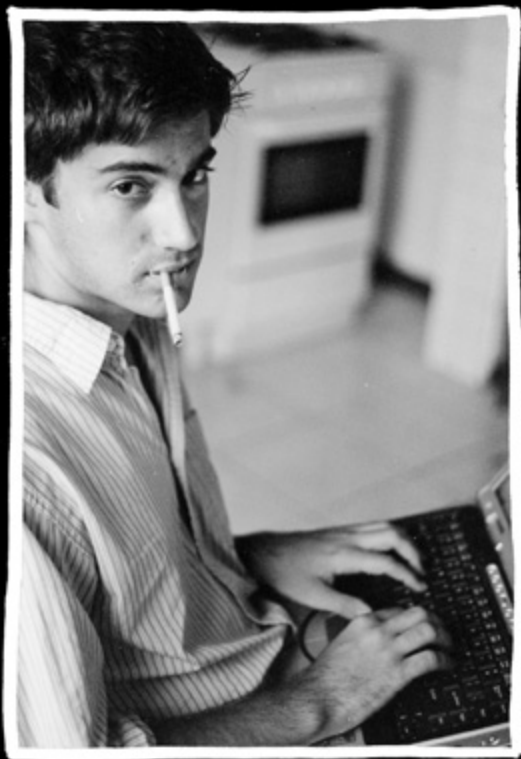
- ⑥ SALAISUUS: TEE TYÖSI HYVIN JA
KERRO SIITÄ KAIKILLE. ----- 82
- ⑦ ASUINPAIKKA EI ENÄÄ
SIDO MEITÄ. ----- 94
- ⑧ OLE YSTÄVÄLLINEN.
(MAAILMA ON PIENI KYLÄ.) ----- 106
- ⑨ OLE TYLSÄ
(VAIN NIIN SAAT TYÖSI TEHTYÄ.) ----- 124
- ⑩ LUOVUUS ON KARSIMISTA. ----- 142

”Taide on varastamista.”

— *Pablo Picasso*

**Kokemattomat runoilijat matkivat;
kokeneet varastavat; huonot
runoilijat pilaavat sen mitä anastavat,
ja hyvät runoilijat tekevät siitä
jotain parempaa, tai ainakin
jotain erilaista. Hyvä runoilija
silaa varastamansa tunteella,
joka tekee siitä ainutlaatuisen,
täysin erilaisen kuin se,
mistä se repäistiin.**

— T. S. Eliot

19-VUOTIAS MINÄ
SAATTAISI KAIVATA
VÄHÄN OPASTUSTA...

KAIKKI NEUVOT OVAT OMAELÄMÄKERRALLISIA.

Eräs teorioistani on, että kun ihmiset neuvovat toisiaan, he oikeasti vain puhuvat sille henkilölle, joka he kerran olivat.

Tässä kirjassa puhun entiselle itselleni.

Olen oppinut kirjassa kuvaamani asiat lähes kymmenen vuoden aikana, kun olen yrittänyt ymmärtää, miten taidetta tehdään. Jotain hassua kuitenkin tapahtui, kun aloin jaella vinkkejäni muille – käsitin, että ne eivät sovellu vain taiteilijoille.

Ne soveltuvat kaikille.

Kirjan vinkit ovat omiaan kenelle tahansa, joka yrittää ujuttaa hiukkasen luovuutta elämäänsä ja työhönsä.

(Ja sen pitäisi tarkoittaa meistä jokaista.)

Toisin sanoen: tämä kirja on sinua varten.

Kuka sitten oletkin, mitä tahansa työtä teetkin.

Aloitetaan.

① VARASTA
TAITEI

KUIN

LIJA.

KUINKA TARKASTEELLA MAAILMAA (TAITEILIJAN SILMIN)

Jokaiselta taitelijalta kysytään joskus:

”Mistä saat ideasi?”

Rehellinen taiteilija vastaa:

”Varastan ne.”

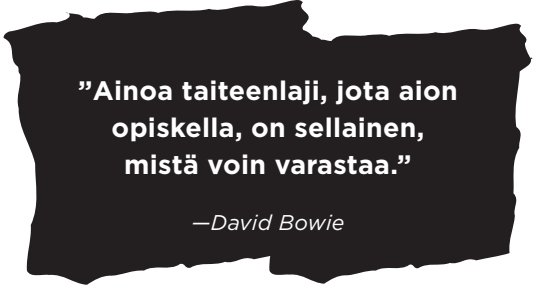
Miten taiteilija tarkastelee maailmaa?

Ensin hän miettii, mikä on varastamisen arvoista, sitten hän siirtyy seuraavaan asiaan.

Juuri sen kummempaa se ei ole.

Kun tarkastelet maailmaa tähän tapaan, et enää stressaa sillä, mikä on ”hyvää” ja mikä ”huonoa”. Näet vain sellaista, mikä on varastamisen arvoista, ja sellaista, mikä ei ole.

Kaikki on vapaasti tarjolla. Jos jokin ei mielestäsi ole varastamisen väärä tällä hetkellä, se voi hyvinkin tuntua siltä huomenna tai kuukauden tai vuoden kuluttua.

**”Ainoa taiteenlaji, jota aion
opiskella, on sellainen,
mistä voin varastaa.”**

—David Bowie

MIKÄÄN EI OLE OMAPERÄISTÄ.

Kirjailija Jonathan Lethem on sanonut, että kun ihmiset pitävät jotain ”omaperäisenä”, yhdeksässä tapauksessa kymmenestä he eivät vain tunnista viittauksia alkuperäisiin inspiraationlähteisiin.

Hyvä taiteilija ymmärtää, että kaikki on peräisin jostakin. Kaikki luova työ rakentuu sille, mitä on ollut aikaisemmin. Mikään ei ole täydellisen omaperäistä.

Raamatussakin se sanotaan: ”Ei ole mitään uutta auringon alla” (Saarnaaja 1:9).

Joidenkin mielestä ajatus on masentava, mutta minut se täyttää toivolla. Niin kuin ranskalainen kirjailija André Gide asian ilmaisi: ”Kaikki sanomisen arvoinen on jo sanottu. Mutta koska kukaan ei kuunnellut, kaikki pitää sanoa uudestaan.”

Jos vapaudumme täydelliseen omaperäisyyteen pyrkimisen taakasta, meidän ei tarvitse enää yrittää luoda jotain tyhjistä, ja voimme imeä vaikutteita sen sijaan että välttelisimme niitä.

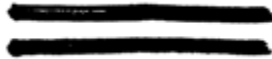
**”Mitä omaperäisyys on?
Huomaamatta jäänyttä
plagiointia.”**

— *William Ralph Inge*

IDEOIDEN SUKUPUU.

Jokainen uusi idea on vain sekoitus tai yhdistelmä, jossa on hyödynnetty yhtä tai useampaa aikaisempaa ideaa.

Taidekouluissa teetetään seuraavaa tehtävää. Piirrä kaksi samansuuntaista viivaa paperille:

Kuinka monta viivaa näet?

Ensimmäisen viivan, toisen viivan, mutta myös niiden väliin jäävän negatiivisen tilan muodostaman viivan.

Huomaatko? $1 + 1 = 3$.

ISÄ + ÄITI = SINÄ

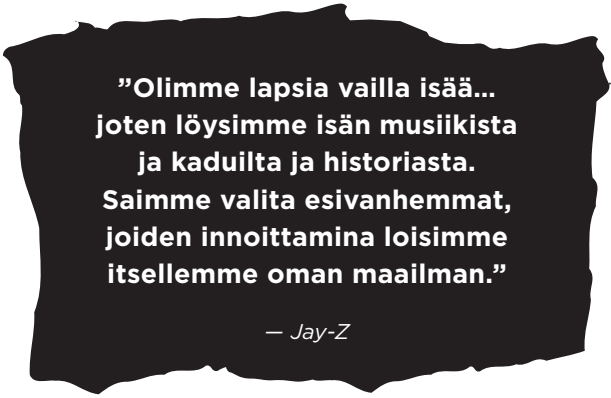

PERIMÄ

Perimä on hyvä esimerkki. Sinulla on äiti ja isä. Olet perinyt piirteitä kummaltakin, mutta olet enemmän kuin heidän summansa. Olet sekoitus äitiäsi ja isääsi ja esivanhempiasi.

Samalla tavalla kuin sinulla on esivanhemmistasi kertova sukupuu, sinulla on myös ideoiden sukupuu. Et voi valita perhettäsi, mutta voit valita opettajasi ja ystäväsi ja voit valita musiikin jota kuuntelet, kirjat joita luet ja elokuvat joita katsot.

Olet itse asiassa sekoitus kaikkea sitä, mitä päätät sisällyttää elämääsi. Olet vaikutteiden summa. Saksalainen kirjailija Goethe sanoi: ”Meitä muokkaa ja muovaa se mitä rakastamme.”

**”Olimme lapsia vailla isää...
joten löysimme isän musiikista
ja kadulta ja historiasta.
Saimme valita esivanhemmat,
joiden innoittamina loisimme
itsellemme oman maailman.”**

— Jay-Z